

Kredátusová, Jarmila: *Konzekutívne tlmočenie pre ukrajínistov: kultúra*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity 2016. 100 s. ISBN 978-80-555-1737-7

Adriana Amir

Katedra ukrajínistiky, Inštitút ukrajínistiky a stredoeurópskych štúdií, Prešovská univerzita v Prešove

adriana.amir@unipo.sk

Séria vysokoškolských učebníc docentky Jarmily Kredátusovej už dlhé roky úspešne garantuje kvalitnú výučbu v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo v študijnom programe ukrajinský jazyk a kultúra na Prešovskej univerzite v Prešove. Ten sa na PU v Prešove vyučuje od roku 2004. Docentka Jarmila Kredátusová sa zameriava na odborný preklad z/do ukrajinského jazyka, konzekutívne tlmočenie, simultánne tlmočenie, súdny preklad. Vedie prednášky a semináre z lexikológie, štylistiky a fonetiky a fonológie ukrajinského jazyka.

Konzekutívne tlmočenie pre ukrajínistov: kultúra je v poradí už druhou učebnicou pre rovnomenný predmet. Na Katedre ukrajínistiky (Filozofická fakulta Prešovskej univerzity) sa konzekutívne tlmočenie vyučuje na magisterskom stupni štúdia ako povinná disciplína. Publikácia doc. J. Kredátusovej bola vydaná v edícii Opera translologica na Filozofickej fakulte PU v roku 2016 v rámci projektu KEGA č. 019PU-4/2016 pod názvom *Ukrajinský jazyk a kultúra – nové vysokoškolské učebnice pre ťažiskové predmety v študijnom programe magisterského štúdia v odbore Prekladateľstvo a tlmočníctvo*. Recenzovali ju doc. Lesia Budnikova, CSc., a doc. Oľha Madyar, CSs.

Učebnica je zameraná na oblasť kultúry, tak ako to je proklamované v jednotlivých tematických okruhoch: *knihy a časopisy, divadlo, film a filmové festivaly, hudba, výtvarné umenie a galérie*. Práca je zároveň koncipovaná ako cvičebnica s prípravnými úlohami pokrývajúcimi uvedené sféry. Cvičenia zaradené do jednotlivých tematických celkov pochádzajú z praxe, sú teda empiricky overené a pokladajú sa za efektívne z pohľadu realizácie deklarovaných cieľov predmetu konzekutívne tlmočenie. Študenti si majú možnosť osvojiť a upevniť slovné spojenia a špecifické ukrajinské termíny z oblasti kultúry. Učia sa pomenúvať reálie v ukrajinskom aj slovenskom variante. Texty, s ktorými študenti pracujú, sú zo strednej až vysokej konzekutívy. Na začiatku niektorých kapitol sú kvôli pripomenutiu si slovnej zásoby z určitej oblasti uvedené aj texty z nižšej konzekutívy. Študenti pracujú s textami, ktoré si najprv vypočujú z úst prednášajúceho, následne ich spracujú notačným zápisom (vcelku alebo po častiach) a za pomoci notácie ich zreprodukurujú v cieľovom jazyku, ktorým je buď slovenčina, alebo ukrajínčina. Cieľové jazyky sa v celej učebnici pravidelne striedajú. Čo sa týka metodológie, každá z tém v učebnici je koncipovaná na precvičovanie počas dvojhodinových stretnutí. Prítomnosť pedagóga je žiaduca, ale nie je bezpodmienečná pre všetky aktivity. Časť zadaní je možné vypracovať doma, zvlášť ak ide o časovo náročnejšiu prípravu, ktorá nie je možná priamo na seminári.

Ďalším z cieľov, ktorý učebnica sleduje, je nácvik posluchu, spracovanie kľúčových informácií, rôzne techniky tlmočenia, napr. šušotáž, tlmočenie z listu, tlmočenie sprievodcovské, tlmočenie s notáciou aj bez nej a podobne.

Publikácia ponúka informácie a fakty týkajúce sa kultúry inej krajiny, naplňa tak aj svoju lingvokultúrnu a lingvokrajínovednú funkciu.

Autorka sa opiera o autentické texty. Čerpá z novín a časopisov s orientáciou na kultúru, mnohé texty sú z jej súkromného archívu, ktorý si počas dlhoročnej praxe vytvorila, samozrejme, mnohé texty sú aj z internetu. Týmto výberom potvrdzuje publikácia

Konzekutívne tlmočenie pre ukrajínistov: kultúra skutočnú prepojenosť s realitou a ponúka študentom ukrajínistiky možnosť využiť nadobudnuté poznatky priamo v praxi.